

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi și Duminecă, Fôia, cându concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu sêu $2\frac{1}{2}$ galbini mon, sunatôria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 30.

Brasiovu 3 Maiu | 21 Aprile

1877.

In faci'a situatiunei catra publicula nostru binevoitoriu.

Sortile se aruncara din nou asupra imperiului romanu, totu-odata inse asupra Romaniei si chiaru a intregi nôstre natiuni. Ací se nu'si faca nimeni din noi illusiuni. Este prea adeveratu, ca si sortile altoru popôra de prin pregiuru sunt aruncate; noi inse dicemu: Dôre-me de tóta lumea, éra de mine mi se rupe anim'a. Pentru alte popôra au cine veghia cu miile, noi avemu se speramu dupa Ddiu numai in noi. Din campania russo-turcesca dela 1828/9 elementulu romanescu a scapatu binisioru; dupa bellulu orientale dela 1853—5 romanii, incongiurati de pericule inmiite, esira multu mai decatu sperasera ei insii. Astadi tôte tractatele conventiunile sunt puse de nou pe simceu'a abiei, rupte in bucati, in catu afara de romani, nimeni nu mai tiene la ele. Noi in acestu respectu se nu ne mai facemu illusiuni. Cea din urma carte a Sibillei este pe ací se se arunce in focu.

In acésta situatiune de periculu suprema ni se pare ca este imposibile, cá ori-ce romanu, care are ceva carte, se remana indiferente in faci'a marilor evenimente si se nu voiésca a se informa catu se pôte de exactu asupra decursului loru. In a dore'a presumpsiunei nôstre avamu prob'a convinçatôria din Romani'a, unde intre altele, cateva diarie esu pe fia care di in cate 2000 pana la 6000 de exemplarie si sunt cá rapite din mana in mana.

Noi, cu dorere profunda o spunemu, in urmarea presiunei seculare, sub care gemuse si mai gemu poporulu nostru, inca nu'i potemu promite diarie cotidiane. Ceea ce suntemu in stare de a'i offeri in aceste dile mari, din prea modestele nostre mijlulôce, voru fi: sciri din campulu sangelui si din Romani'a catu se pôte mai bine alese, interesante, a d e v e r a t e. Positiunea nôstra in vecinatatea teatrului bellicu si necurmat'a comunicatiune, in care se afla Brasiovulu cá piacia comerciala cu piaciele Romaniei, ne facilitédia informatiuni multu mai sigure, decatu spre ex. legionulu de faime telegrafice, férte adesea precipitate si false ale diariiloru straine, care se desmintu ele pe sinesii, adesea in aceesi fôia ametiendu capetele ómeniloru. Precumu pana aci, cu atatu mai virtosu in acésta epoca fatale ne vomu adopera se respingemu si confundamu calumniile, care cadu cá dupa unu planu sistematicu asupra numelui romanescu, cu unu de a ne compromitte, innegrí si a face de natiunea nôstra in ochii Europei civilizate. I cumu se dicu primari (Leader, Premier), nu si corespondentie din patri'a nôstra voru pa, cá si pana aci, loculu loru in diariulu sta. —

Pentru doritorii de a se prenumera la „Gazeta Transilvaniei“ de aci inainte, deschidemu abonamentu nou dela 1/13 Maiu a. c. pe 5 luni adeca pana la 30 Sept. v. cu 4 fl. 16 cr., sêu pe 8 luni, pana la 31 Dec. v. cu 6 fl. 66 cr. Celu mai comodu abonamentu este prin posta. Numai adresele se fia scrise catu se pôte mai repicatu si post'a din urma aratata exactu.

Frigurile russesci. Furille pressel maghiare.

Precandu publicaseramu in Nrii 55 si 57 din a. tr. articlii nostri titulati „Fric'a de Ruasia“, n'amu lipsitu a ilustra tesa nôstra si cu esemple istorice, pe care barbatii conducatori ai poporului maghiaru le au din aintea ochiloru, din care apoi se esplica si mai bine acea frica ce a intratu in ósele loru. Marturisimu inse, ca inainte cu 10 luni totu nu eramu in stare se ne facemu idea destulu de chiara de o spaima si frica, precumu se manifesta in tóta press'a maghiara acuma, de candu lumea intréga este informata, ca imperatulu Russiei a declaratu sultanulu resboiu, si ca armatele russesci trecu neincetatu prin Romani'a la Dunare cu scopu de a strabate pe territoriulu turcescu.

Ne-ar' fi inse si mai pucinu esplicabile acea furia selbatica, cu care press'a maghiara intréga (vre-o cincidieci de diarie politice) se arunca mai vertosu asupra natiunei romanesci, asupra gubernulu si a Domnitoriului Carolu I, déca nu amu cunósce asia de bine ur'a si urgi'a secularia ce colcaie in acesti ómeni la audirea numelui romanescu. Si astadi de unde acestea furii? Din cauza, ca Romani'a nu a navalitu nebunesce, cá se scótia pentru tóta Europ'a si in lini'a prima pentru poporulu maghiaru, castanele cópte, cu baionetele sale, din epudi'a cea infocata russésca.

A numera injuraturile, calumniile si sofismele cele mai intortocate, cate vóme acea press'a asupra romaniloru, ar' insemna, precumu observaseramu si alte-ori, a scrie unu volumu, a decopia unu vocabulariu intregu. Este adeverata abnegare de sine a le cití, si e tortura de spiritu a te ocupa de ele. Din fatalitate inse este totu-deodata unu mare punctu de onóre pentru noi a nu le trece cu vederea, ci a le trantí indereptu in faci'a calumniatoriloru. Déra cu care din ei se stai de vorba mai antaiu si inca asiá, cá se nu'ti perdi cumpatulu, se nu aluneci si tu la espressiuni brutali, usitate la ei? Se cerce ori-care cunósce limb'a maghiara, a cití macaru odata cinci diaria maghiare in aceesi di, si punemu remasu, ca dupa-ce va fi terminatu, va sta se jure, ca a fostu de a visitatu pe bolnavii de langóre.

Pe langa insulte si calumnii, unu legionu de sciri contradicatórie in acelasu Nr., pe aceleasi colóne, aberatiuni, aiurari, fantasii, paroxisme cá de friguri tifóse. Fric'a cea mare'i face, cá se nu aiba patientia nici de 12 óre spre a vedé, déca cutare fama scornita férte adesea din reutate, din specula sêu si numai din stupiditate, se adeveresce sêu nu. —

Press'a maghiara si preste totu cea dualistica maghiaróna pléca contra romaniloru din fals'a premissa, ca poterile Europei ar' fi garantatu neutralitate Romaniei. Nu este adeveratu. Poterile Europei au garantatu in a. 1856 integritatea imperiului ottomanu si pe langa aceea „autonomi'a principatelor unite Moldov'a si tier'a romanésca.“ Art. 27 alu acelu tractatu nu se pôte aplica la neutralitate; in acela sunt prevediute numai casuri de revolutiuni interne, de belluri civili in Romani'a, nu neutralitate. — Déra si atata inca Europ'a garantase sub conditiune respicata, cá cei suscepti in famili'a poporaloru europene se adópte civilizatiunea si cultur'a européna, se dè supusiloru liber-

tati si drepturi europene. Publicistii maghiari confunda aci, sêu de spaima sêu din reutate, neutralitatea cu autonomi'a; acestea inse sunt doue concepte, care differu in essenti'a loru. Nici atata n'au invetiatu ei la universitatea din Pest'a? Sunt multime de tieri, provincii, staturi autonóme, nu inse neutrali, din contra, tieri neutrali — din nefericie — sunt férte pucine. Se punemu inse, ceea ce nu este, ca vre-unn articlu alu tractatelor de Parisu s'ar' poté suci si esplica in sensulu neutralitatiei disputate; atunci intrebamu noi si toti ómenii inpartiali: pentru ce nu au facutu acestu lucru cele 6 poteri adunate in conferenti'a la Constantinopole.

Mai multu: Abia sunt doue septemani, de candu ministrii Angliei enuntiaru in faci'a lumii, ca ei nu vedu in tractatele dela Parisu nici o garantia pentru neutralitatea Romaniei.

Si pentru-ca poterile nu s'au ocupatu de neutralitatea Romaniei, aceleasi diarie si anume cele ministeriali unguresci cu „Lloyd“ in frunte, isi batea jocu de Romani'a, si nu este o luna, de candu ei promittea invasiune austro-ungurésca. Vedi bine asia; ca-ci adeca este cunoscutu de tóta lumea européna, ca precumu in conferentiele dela Vien'a din 1853/4 si 1855, apoi in congressulu dela Parisu 1856 si in conferenti'a totu dela Parisu 1858 Austri'a s'a oppusu din tôte poterile nu numai la neutralizarea, déra chiaru si la asigurarea autonomiei principatelor romanesci, asia si la conferenti'a de deunadi in cointielegere secreta cu Pórt'a ottomana au aflatu preteste de a nu se vorbi despre neutralitate. Este lucru vedutu cu ochi cu sprincene, ca diplomati'a austro-ungurésca tiene aci la politic'a sa traditionala, de si astadata reu mascata. Si déca noi nu avemu dreptate in punctulu acesta, cumu s'a intemplat, ca din armat'a austriaca nu se vede concentratu pana in momentele de facia nici unu singuru corpu in Transilvani'a ori in Bucovin'a? Siese luni au státu 2—3 sute de mii óste russésca mobilisata si concentrata pe territoriulu dintre Odessa, Chisineu si Prutu, adeca pana la fruntariile Bucovinei, cumu de nu a inaintatu nimeni nici macaru unu batalionu de honvedi de pe pustele Ungariei la marginile Transilvaniei spre Bucovina? Credeti voi, ca romanii aunt asia de timpiti, cá se nu védia joculu din dosulu cortineloru? Este unu secretu publicu ceea ce voiesce astadata partit'a militaria dela Vien'a, care in cele din urma totu e mai tare decatu Tisza cu tóta sementi'a lui.

De altumentrea, in cateva luni evenimentele din Bosni'a si Dalmati'a voru arunca lumina si preste acelea planuri. (Va urmá.)

Brasiovu, in 2 Maiu st. n.

Desbaterile asupra legiloru de impacatiune dualistica nu numai ca nu s'au inceputu in parlamentele din Pest'a si Vien'a, ci din contra atatu ungurii, catu si nemtii paru a fi inclinati se amane discussiunea asupra acestoru proiecte de legi pana dupa inchiarea pazei.

D'ocamdata se desbate in camer'a pestana proiectulu de lege despre nou'a impartire a cercurilor electorali si se facu interpellatiuni in caus'a resbelului russo-turcu. Asiá in siedinti'a dela 28

Aprile deputatul Choris din partit'a liberale independenta intreba pe guvernul, deca considera inca de valibilu tratatul de Parisu pentru Austro-Ungari'a si voiesce se impedece, ca Russi'a se inmarésca territoriulu pe contulu Turciei séu ca se devina protectórea directa séu indirecta a principatoru ce s'ar' infintia pe peninsula balcanica?

De buna séma dlu Tisza in intielegere cu dlu Andrásy se va nisui a da unu respunsu, prin carese nu vateme nici pe muscali, nici semtiemintele turcesci ale natiunei unguresci, cari semtieminte se esprimu fidelu in foile maghiare din capitale. „Ellenör“ numesce resbelulu russescu „espeditiune de hoti“, cari mergu in tiéra straina se fure. „Közvélemeny“ apoi adauge: Gadele (hoheriulu) poloniloru, volnicia incorporata, care si in tiér'a sa propria póte se domnésca numai cu ajutoriulu fureiloru si a deportatiunei, a plecatu la resbelu, spre a meliorá sórtea popóreloru crestine. „Pesti Napló“ spéra, ca sabi'a lui Cherim va aperá Europ'a contra moscovitismului, si doresce, ca Cherim se-si inrosiésca ascutitulu sabiei in sangele russiloru. —

Din aceste pucine passagie se vede catu de mare este ur'a si urgi'a unгурésca facia de russi, dér' totu-odata aceste espressiuni de furia dovescu si impotintia unгурésca de a face celu pucinu unu pasu in contra moscovitismului, de care se inspaimenta asiá de tare. Ei uita, ca este ridiculosu a manifestá atata simpathia catra turci si totusi a se aliá cu russii contra turciloru.

— Comedi'a dep tatiuniloru éra si este la ordinea dilei. Pre candu armat'a russa amenintia a distruge din temelie imperiulu turcescu, pre atunci softalele turcesci, in locu ca se intre in servitiile patriei amenintiate, afla ca este tocmai la tempu, ca se întórca visit'a ce li-au facut'o studentii maghiari in Constantinopole si asiá si dinsi la rondulu loru au plecatu catra capitala Ungariei, unde in 29 Aprile au si sositu. — Programulu pentru primirea acestoru softale din partea unguriloru este atatu de estravagantu, pre catu de nemarginita este si ur'a turco-maghiara facia de russi. Celu pucinu de acésta bucuria se potu impartesi, ca-ci bucuria de a-si resbuná pe alta cale contra Russiei nu le este data.

Resbelulu.

Astadi sunt tocmai noue dile, de candu a aparutu manifestulu russescu si de candu trupele russesci dela Prutu au trecut pe pamentulu romanu, éra trupele din Caucasu au calcatu pe pamentu turcescu. Precandu inse de a lungulu Dunarei pana in momentul de facia nu s'a descarcatu nice o puscatura, pe atunci in Asi'a mica au avutu locu deja o ciocnire sangerósa intre russi si turci in apropiare de fortaretiile Ardahan si Kars. Scirile din sorginte russa dicu, ca victori'a a fostu pe partea armatei russesci, care cu acésta ocaziune a facutu prisionieri 200 de turci, afara de morti si raniti, éra corpulu armatei turcesci s'a retrasu spre fortaretiile numite mai susu. Scirile turcesci afirma din contra, ca invingerea a fostu a loru si ca russii au perduto 800 de ostasi. Va se dica nice nu s'a inceputu bine ostilitatile si buletinele de o parte si de alta au inceputu a implé lumea cu neadeverurile loru. O procedere acést'a, care s'a vediutu in tóte resbelele si cu deosebire in resbelulu turco-serbescu-muntenegrinu din vér'a trecuta. Si nice ca se póte pofti, ca de esemplu bietii turci, capetandu din nenorocire o bataia buna, se se grabésca a spune ei insisi lúmei, ca sunt batuti si alungati in tóte partile venturiloru. Acést'a n'o potu face pana mai potu sperá, ca nu sunt inca nimiciti cu deseversire.

Inse cumu-ca nu turcii, ci russii au trebuitu se invinga in lupt'a din apropiare Ardahanului, acést'a potemu s'o conchidemu din datele, ce le avemu despre numerulu armatei de ambele parti. Armat'a russésca din Caucasu se urca la 217 mii

de ostasi cu 366 tunuri si este destinata, ca se puna man'a pe capitala Armeniei turcesci Erzerum. Din contra armat'a turcesca concentrata pentru aperarea Armeniei consta numai din 138 bataliune, 42 escadróne cu 112 tunuri, ceea ce abiá ofere o putere armata de 90 mii, adeca unu numeru, care facia de inimiculu inca odata asiá de puternicu nu póte stá facia in campu liberu, ci trebuie se se spriginésca pe fortaretiile si pe muntii abiá penetrabili ai Armeniei. Din aceste pucine date generali se póte prea usioru deduce, ca cine a potutu se fia invingutoriulu la prim'a ciocnire.

— De a lungulu Dunarei nu s'a descarcatu pana acumu, precumu amu observatu si mai susu, nice o puscatura. Grossulu armatei russesci continua a se concentrá la Barbosi, unde se facu fortificatiuni mari de pamentu intru aperarea podului calei ferrate preste riulu Siretu si totu-odata intru mediolocirea unei treceri eventuali preste Dunare. Inse pana acumu armat'a russésca nu este inca tóta concentrata in Romani'a, deórace ploile continue si ecsundarea riuriloru a impededatu concentrarea. Se asecura inse, ca preste patru pana in siese dile armat'a russésca va fi la locul de destinatiunei, spre a fortiá printr'unu locu séu altulu trecerea preste Dunare. Dicemu anumitu printr'unu locu séu altulu, deórace dupa scirile ce le avemu, o parte a armatei russesci se concentrédia la Barbosi, éra cea-lalta parte in Romani'a mica in apropiare Calafatului. Date autentice despre miscarea trupelor russesci in Romani'a nu avemu si nice nu potemu avé, ca-ci precumu observa insusi „Romanulu“ din Bucuresci, ar' fi o tradare de a aretá miscarile si numerulu armatei amice si prin acést'a a face inimiculu cele mai bune servitia. —

— Guvernulu turcescu, vediendu, ca russii nu glumescu, ci au plecatu cu resbelu contra Turciei, a adressatu o nota circularia catra poterile europene, in care se provóca la §-lu 8 alu tractatului de Parisu si se róga, ca poterile se intrevina in favorea Turciei. Poterile tote au respunsu inse, ca acumu e deja prea tardiu. Turci'a trebuiá mai de tempuriu se-si plece capulu si se asculte de svaturile Europei, ca-ci atunci se evitá erumperea resbelului.

— Flott'a ottomana a inceputu se blochedia porturile russe in Marea négra. Mai multe monitórie turcesci ambla pe Dunare in susu si in josu, inse nu cu scopu ca se sondedia situatiunea armatei russe, ci ca se rapésca bucate din porturile romanesce, precumu s'a intemlatu in portulu Bechetu, unde s'an predatu trei vase incarcate cu grau.

— In dilele aceste sultanulu inca va merge la óste pe malulu Dunarei, ca se animedia si dinsulu pe luptatori, precumu a facutu si imperatulu Russiei. Se crede inse, ca departarea sultanului din Constantinopole va poté se dè ocaziune partitei lui Muradu Izzedin, séu a lui Midhat-pasi'a, ca se in-scenedie o revolutiune.

— Eri se imprasciasc scirea, ca turcii ar' fi trecut Dunarea si ar' fi ocupatu Calafatulu. Acést'a scire este neadeverata; ea s'a nascutu numai de acolo, ca o trupa mica turcesca a trecut pe o insula romanésca din Dunare in apropiare de Calarasi, inse nu cu scopu de a trece Dunarea, ci cu cugetu de a pradá.

— Guvernulu turcescu a notificatu Serbiei, ca va intrá cu trupele sale in Serbi'a, ca se impedece pe russi de a trece Dunarea pe acolo, inse guvernulu din Belgradu i-a respunsu, ca se va opune cu arm'a in mana. Chiaru si poterile europene au svatuitu pe Turci'a, ca se nu dè ansa Serbiei de a rumpe pacea abiá inchiata. Se asecura inse, ca Russi'a este intielésa si cu Serbi'a, de a-i permite se tréca Dunarea pe territoriulu serbescu, spre a luá dela spate pe armat'a turcesca, concentrata la Vidinu.

— Camerele romane au votatu conventiunea incheiata intre guvernulu romanu si Russi'a cu privire la trecerea trupelor russe prin Romani'a.

Testulu acestei conventiuni armédis mai la un Turci'a, precumu amu notificatu in Nr. precedentu, inca s'a adressatu catra guvernulu romanu, ca se intieléga cu dinsa in privintia aperarei Romani'e contra invasiunei russesci. Guvernulu i-a spusu inse, ca va supune camerei acésta cerere. Prin primirea conventiunei cu Russi'a, camere s'au pronunciatu si in acésta privintia.

— O depesia telegrafica dela Bucuresci spune ca guvernulu ar' avé de cugetu se presente camerei unu proiectu de lege, prin care se supune constitutiunea tierei, si investédia pe Domnitoriulu puterea discretionaria si se facu dispusetiuni la completarea armarei.

— In capitala Romani'e a sositu unu tantu alu imperatului Alessandru, principele Dohruchi, care a adusu o epistola autografa a imperatului catra Domnitoriulu Romaniloru. Totu acelu tempu a sositu si unu adjutantu alu comandantului supremu alu armatei russesci.

— Emissari russi — dicu foile straine — respandescu in mii de essemplaria o brosiura lanta intitulata „Viitoriulu Romani'e“, in care dice, ca natiunei romane in alianta cu Russi'a va succede a-si intruni tóte partile diametralu de corpulu ei, a se constitui ca unitate politica a fondá unu statu, care se ocupe unu locu importantu in concertulu european.

„Unirea democr.“ publica aceste:

„Nici n'a inceputu inca resbellulu si totu intreba: care cu care? Se pare ca de cate ocaziuni Orientulu, séu mai bine deambrat imperiulu ottomanu este pasa pe tapetu, trebuie se ivésca si aceste doue cuvinte atatu de importante: conflagratiune europeană.“

Se vorbesce si se vorbesce multu despre acordarea ce iucepe a se arata intre Franci'a si Germani'a. Se vorbesce si mai multu despre atitudinea ostila, ce va lua Engliet'a facia cu Romani'a indata ce se va audí cea d'instala puscatura. — Ene-a sositu chiaru vestea, ca doue canoniere s'au postatu in faci'a Galatiloru. Ce cautu acolo? Dór' nu voru voi sa se bombardie oasiele nóstre. Noe ne place a crede, ca voru fi numai nesce corabii, cari au desbaratou ceva zahar si cafea.

Ceea ce este pentru noi mai importantu de catu ori ce, este scirea adusa de „Romanulu“ despre atitudinea ce iea Austri'a. Aceptamulu cu rabdare adeverirea acelei sciri, pentru ca se potemu pronuntia. Pana atunci se vomu abtine dela ori ce comentaria. Candu se va adeveri scira ca Austri'a merge mana in mana cu Russi'a, si noi credemu ca asiá va face, — atunci se vomu margini a intreba pe vecini nostri numai atatu:

Ei, ddloru Unguri?

Unde sunt manifestatiunile vóstre pompoze pentru neamulu lui Mahomed?

Unde sunt softalele vóstre, care s'au facut frati de cruce cu cele din Constantinopole?

Unde e sabi'a de ónére, ce a-ti datu lui Abdul Kerim?

Asia e, ca nu ve veti implífi asiá de caréne visulu de auru, de a ve da manile cu Turcii pe capetele nóstre?

Celu pucinu acuma vi s'ar' presentá ocaziuna se dovediti si prin fapte simpathiile vóstre pentru fratii vóstri de rasa mongola.“

Messagiulu de deschidera e puriloru legitórie in Roma

in 14/26 Aprile 1877.

Domniloru senatori!

Domniloru deputati!

Grelele impregiurari, prin cari trecu tiér'a nóstra M'au facutu se ve convocá unu sesiune extraordinaria.

Resbellulu a isbucnit; staruintiele nóstre pe lenga Inalt'a Pórtá si poterile garante, ca neutralitatea nóstra, pentru a carei'a manienara, in cursu de unu anu, amu facutu atate sacrificia, care de catra insesi cabinetele straine Ni se cere ca o datoria; staruintiele Nóstre, ca acésta neutralitate se ni se recunósca si ca unu dreptu, a remasu fora successu; Inalt'a Pórtá a refuzat

chiaru de a introduce această cerere în sinul conferinței în Constantinople.

Într-o asemenea situație, Români'a, abandonată de sprijinul altor'a, nu mai are se conține decât pe sine.

Vom invoca dăra ocrotirea Dumnedielui părintilor nostri, care în ôr'a pericolului nu ne-a lăsat nici-o dată.

Consultându interesele națiunii, povetiuinduse de tradițiile stramosiesci, ne vom radima pe patriotismul tuturor romanilor, și la casu de nevoe vom recurge chiaru la brătiula filorū herei.

Domnii Mei, deca astadi numai potemu a ne încurâ de neutralitatea pământului nostru, că ne-nconștă de nimeni, datori'a noastră este, că cu orice pretiu, cu ori-ce sacrificiu se facemu, că Români'a se nu devina teatrul resbellului, că stăile și statele noastre se nu fia prefacute în casu, că populațiunile noastre se nu fia masacrate, că avuțiile noastre, fructulu munciei în timpu de 20 de ani de pace, se nu se nimicēscă în mîdioloculu unui resbellu, pe care nu-lu amu voitū, pe care nu l'amū provocatu prin vin'a noastră.

Domnilorū senatori!

Domnilorū deputati!

Însăntarea armatelor imperiale russe este unu evenimentu european, în contra carui'a nu scimū, că poteriile garante se fia protestatu. Apartiene dv. că în poterea art. 123 din constituțiune, se trage lini'a de urmăre ce guvernulu Meu va avē și tene.

Olată cu intrarea armatelor rusesci pe teritoriulu nostru, Majestatea S'a Imperatorele Alexandru, unulu din puternicii garanti ai existenței politice și ai drepturilor României, ne-a declaratu, că nu este în vointi'a sa de alovî în aceste drepturi, de a atinge instituțiunile și guvernulu autonomu alu acestei țieri. Că semnu de recunșcerea individualității noastre politice și de asigurarea păcii și funcționari a instituțiunilor noastre, Bucureșci, capital'a României, nu va fia ocupata de trupe rusesene.

Pana ce dv. ve veti rosti, guvernulu Meu, făcî cu armat'a imperială, a observatu și va observa o atitudine de rezerva, singur'a ce este permisă poterei executive într'unu statu constituționalu. Aceșt'a tînerē în rezerva este desemnata prin înșăntarea consiliului de ministri, data și publicata în diu'a de 12 Aprile.

Ministeriulu Meu ve va spune tōta corespondința diplomatică tîneru de guvernulu Meu cu cabinetele straine, în mîdioloculu ultimelorū evenimentē.

Domnilorū senatori!

Domnilorū deputati!

Missiunea dv. în această sesiune extraordinară este marginită prin însesi împregiurarile dureroșe, în mîdioloculu carora patri'a este înveluită!

Activitatea dv. va avē mai cu deosebire a se ocupa de situațiunea politică a țierei și a dă guvernulu Meu mîdiulōcele trebuitorē pentru a potē face fație greutăților resbellului, pentru a apară dreptățile și interesele României.

Astfelu, ddlorū Mei, activitatea dv. fiindu concentrată asupr'a unicei trebuințe de astadi: salvarea țierei și a instituțiunilor ei, amu totu temeiulu de a crede, că pe acestu teremu diviziuni de partide, uri și sfășieri din lănturu numai există. Unu appellu la înfrățire ar' fi din parte-mi chiaru de prisosu. Fii ai aceleiasi țieri, dv. nu poteti avē și cu aveti, amu firmă convicțiune, decâtu unu singuru gāndu, o sigură vointă, unu singuru scopu: Biele mumei noastre a tuturorū, binele României!

Catu pentru Mine! ddlorū senatori și ddlorū deputati, fiti siguri, că 'mi voi face datori'a. Din diu'a, de candu amu pusū petiiorulu pe acestu pământu, am devenitu romanu. Din diu'a, de candu m'amū suitu pe acestu tronū, ilustratu prin atati'a mari și gloriosi domni, cugetarile lorū au devenitu marea gāndire a Domniei Mele: realițarea României, împăcirea misiunii sale la gurele Dunarē, și mai pre susu de tōte, mântinerea drepturilor ei ab antiquo, apararea întregității hotarelor ei. Și într' îndeplinirea acestei sante datorii, fia bine încredințată țier'a Mea, că în capulu junei și bravei noastre armate, voi sci a plăti cu persōn'a Mea.

Domnedieu se proteaga Români'a!

Domnedieu se bine-cuvîntedie patrioticele dv. lucrari.

CAROLU.

Presiedintele consiliului ministrilor, ministru de interne și ad-interimu la finance, I. C. Brătianu.

Ministru afacerilor straine, M. Cogaľniceanu.

Ministriulu agriculturēi, comerçului și alu lucrărilor publice I. Docănu.

Ministriulu cultelorū și alu instrucțiunei publice G. Chitiu.

Ministriulu justiției I. Campineanu.

Ministriulu de resbellu, generalu A. Cernatu.

Convențiunea speciale privitoră la trecerea trupelor russe prin Români'a suna asiā:

Art. I. Guvernulu Altetiei Sale Domnului României Carolu I asigură armatei russe, care va fia chiamiata a merge în Turci'a, liberă trecere prin teritoriulu României și tratamentul rezervatu armatelorū amice.

Tōte cheltuielile, cari ar' potē fi ocașionate de trebuințele armatei russe, de transportulu seu, precumu și pentru satisfacerea tuturorū trebuințelorū sale, cadu naturalmente în sarcin'a guvernului imperiaļu.

Art. II. Pentru-că nici unu inconvenientu seu pericolu se nu resulte pentru Români'a din faptul trecerii trupelor russe pe teritoriulu seu, guvernulu Majestății sale Imperatorului tuturorū Russilorū se obliga a mântinē și a face a se respectă drepturile politice ale statului romanu, astufeliu cumu resulta din legile interiōre și tratatele existente, precumu și a mântinē și a apară întegritatea actuală a României.

Art. III. Tōte detaiiurile relative la trecerea trupelor russe, la relațiunile lorū cu autoritățile locale, precumu și tōte invoielile, cari ar' trebui se fia luate pentru acestu sferșitu, vorū fia conșemnate într'o convențiune specială, care va fia închiata de delegații ambelorū guverne, și ratificata în același timpu că și cea de fație, și va intrā în lucrare de odată.

Art. IV. Guvernulu Altetiei Sale Domnului României se obliga a obținē pentru convențiunea de fație, precumu și pentru cea menționata la art. precedentu, ratificarea ceruta de legile romane și a face imediatu esecutorie stipulațiunile cuprinse într'ens'a.

Dreptu aceea plenipotențiarilor respectivi au pusū pe convențiunea de fație semnăturile lorū și sigilulu armelorū lorū.

Facutu în Bucureșci la 4/16 Aprile, anulu grației una miiă optu sute șeptedeci și șapte.

Semnatu: Bar. Dimitri Stuart,
aginte diplomaticu și consulu generalu alu
Russiei în Români'a.

(L. S.)

Semnatu: M. Kogaľnicēnu,
Ministriulu afacerilor straine alu României.

(L. S.)

Acește convențiuni s'au votatu în 16 Aprile de camera cu majoritate de 79 voturi în contra la 25; êr' în 18 Aprile nōptea și de senatu cu 41 contra la 10 voturi.

Manifestulu

Maj. S. imperatului ALEXANDRU
catra Russi'a.

Supușii nostri fideli cunoscū interessulu celu viu ce amu portatu populațiunilorū crestine, subjugate de Turci'a. Dorința noastră de a ameliorā sōrtea ei și a garantā, se împartășesce de catra intrēga națiune rusă, care se arată și astadi gāt'a de a face mari sacrificiē spre a usurā sōrtea creștinilorū din peninsul'a balcanică. Avere și sangele supușilorū nostri ne a fostu totu deună scumpē. Intrēga noastră guvernare dovedesce silințiele noastre continue de a paștrā pentru sant'a noastră Russia binefacerile pacii.

N'amū încetatu de a fia animati de această silinție de candu au isbucnitū evenimentele triste în Bosni'a, Herzegovin'a și Bulgari'a. Noi amū avutu totu deună scopulu de a dobândi, pe drumulu de negociațiuni pacifice și în întielegere cu poteriile cele mari, aliații și amicii nostri, ameliorarea sōrtei creștinilorū în Orientu.

Două ani neintrerupt ne amū sfortiatu spre a face pre Pōrta de a introduce reforme, prin care ar' fia potutu creștinii se fia scutiți de arbitrarulu autorităților locale. Introducerea acestorū reforme erā pentru Pōrta o îndatorire, la care dens'a se obligase prin tractate anteriōre.

Silințiele noastre, sustinute pe cale diplomatică prin o întielegere a tuturorū poterilorū, n'au reusitu la tînț'a dorita. Pōrt'a a remasū neclintită în re-

fusulu seu a tuturorū garantiilorū pentru siguranța creștinilorū; ea a declinatū cererile conferinței la Constantinople, pe cată vreme conferința s'a silitu de a întrebunțā tōte mîdiulōcele de împăciuire.

Noi amū propusū celorū alte cabinete de a face unu protocolu specialu, care ar' conține cele mai esențiale condițiuni ale conferinței din Constantinople și care ar' angagiā pe Pōrta, de a se unī cu acestu actu internaționalu, care a înșemnatū limitele cele mai din urmă ale intențiunilorū noastre pacifice.

Așteptările noastre asiā de juste nu s'au împlinitu. Pōrt'a n'a cedatu dorinței unanime a Europei crestine, dens'a n'a voitū se consimția la concluziunile protocolului.

Dupa ce tōte silințiile noastre pacifice n'au isbutitu, ne vedemū siliti prin obstinarea orgoliōsă a Pōrtii de a întreprinde acte mai decisiive. Acēșt'a ne este impusū prin simțimentulu equitații și alu dignității noastre propriē. Pōrt'a, prin refuzulu seu, ne a silitu de a face appellu la arme.

Adāncu convinsi de justiția causei noastre, și avendu confiența cu smerenie în mil'a Ddieșca, facemū prin acēșt'a cunoscutu, că momentulu, pe care 'lu prevediusemū candu amū pronunțiatu acele cuvinte, la care a aderatu tōta Russi'a cu atati'a unanimitate, a sositu. Noi ne pronunțiasemū de a intrā în acțiune singuri, deca o vomū gasi necesarū, și deca onōrea Russiei o va cere. Rugāndu-ne lui Ddiu, se binecuvîntedie armatele noastre eroice, amū datu ordinulu de a trece grānitiele Turciē.

Datu la Kisieneu la 12/24 Aprile 1877.

Semnatu: ALEXANDRU.

Manifestulu

marelui principe Nicolae catra poporulu romanu.

Locuitori romani!

Prin porunc'a M. Sale Imperatului tuturorū ruseilorū, armat'a s'a, ce sub a mea comandă e însărcinata de a combate în contra Turciē, intră adi în țier'a vōstră, care nu pentru antai'a dată a întimpinatu cu bucuria ostirile rusesci; vestindu-ve acēșt'a, ve declaru, că venimū la voi că vechi pretini și voitori de bine. Nadajduiescu a gasi la voi aceși sufletēșca primire care au aretat'o strabunii vōstri ostirilorū noastre în trecutele resbelle, ce le amū avutu cu Turcii. Din partea mea, conformandu-me poruncilorū imperatescei Sale Mariri, Prē Inaltului meu frate, șocotu de a mea datoria a face cunoscutu, voue romanilorū, că trecerea ostirilorū noastre prin țier'a acēșt'a, unde vorū stā numai vremelnicu, nu trebuie nici decumu să ve turbare, guvernulu vōstru fiindu consideratu de noi că unu guvernū amicū. Ve invitū dēr' prin acēșt'a a urmā în pace îndeletnicirile vōstre și a usurā armatei chipulu de a satisface nevoile și trebuințiele sale. Totu-deodată amū luatū tōte măsurile pentru că ori-ce s'ar' dā armatei să fia platitu fora întardiare și pe întregulu de catra cassieri'a militară. — Ve este cunoscutu, că armat'a Majestății Sale se vestesce prin puternică disciplină; sunt încredințiatu că ea 'și va padī cinștea în mîdioloculu vōstru; ostirile noastre nu ve vorū turburā linișcea și vorū respectā legile, persōnele și averile cetățienilorū pacinici.

Romani! Stramosii nostri și-au versatu sangele pentru libertatea vōstră. Me șocotu în dreptu a ve cere concursulu pentru armat'a, care trece prin țier'a acēșt'a, spre a da mană de ajutoriu chinușilorū chrestini de prește Dunare, a carorū nenorocire a atrasu nu numai compatimirea Russiei, ci chiaru a Europei întregi. Nicolae.

Manifestulu de resbellu alu Russiei.

Ordinul trupelor armatei active.

Cuarterulu generalu.

KISIENEU, 12. Aprile 1877.

De sute de ani apasa jugulu turcescu pe frații nostri creștini.

Mare este robi'a lorū. Totu ce este scumpu omului, sant'a religia a lui Christu, numele onestu, averea câștigata prin sudōre și sange, totul este batjocoritū, profanatu de catra necredințioși.

N'au potutu suferi neorocirile, s'au resculatu contr'a opressorului, și éta acumū două ani curge sangele creștinescu, orășiele și satele sunt arșe, averea predata, femeile și ficele desonorate, populațiunile unorū locuri pana la unulu masacrate.

Tóte staruintiele monarchului nostru si a guvernului straine, pentru imbunatatirea traiului crestinilor, au ramas infructuóse. Mult'a rabdare a CEARULUI nostru liberatoru s'a sfarsitu.

Ultimulu cuventu alu CEARULUI este disu.

Resboiulu Turciei este declarat.

Comandamentulu armatei mie este incredintiatu.

Noe ni-a cadutu sórtea a implini voi'a CEARULUI si a santei delegatiuni a strabunilor nostri.

Nu pentru cuceriri mergemu noi. Noi mergemu in ajutorulu fratiloru nostri batjocoriti si opresati, si spre apararea religiunii lui Christu.

Asia dér' inainte! Caus'a nóstra este santa si cu noi este Domnedieu!

Sunt incredintiatu, ca fiacare dela generalu pana la soldata, isi va indeplini datori'a s'a si nu va rusina numele rusescu. Fia pentru tient'a nóstra acestu nume totu atatu de ingroditoriu cá si in timpurile trecute. Se nu ne oprésca nici obstacolele, nici greutatile, nici tenacitatea inemicului. Inse pacinicii locuitori fia de ori-ce religiune si de ori-ce nationalitate, precumu si averile lor, se fia pentru noi inviolabili. Nimicu nu trebuie se fia luatu fora plata. Nimeni nu trebuie se-si permita arbitrariulu.

Astfelu, eu ceru dela toti si dela fiacare in parte, cea mai severa regula si disciplina. In acést'a este tari'a nóstra, chediasiuirea succésului, onórea numelu nostru.

Amintescu trupelor, ca trecundu, noi intramu in Romani'a, tíera din timpurile cele mai vechi noe pretina, pentru liberarea carei'a s'a versatu nu pucinu sange rusescu. Sunt incredintiatu, ca acolo noi vomu intempina aceasi ospitalitate, pe care au gasit-o strabunii si parintii nostri.

Ceru cá in schimbulu acestoru sentimente, tóte gradele se resplatésca fratiloru si amicilor nostri cu amicia perfecta, cu padirea regulor stabilite la ei si cu ajutorulu desinteressatu contr'a turciloru. Er' candu va fi nevoe, se le apere averea si casele lor cá ale nóstre proprii.

Sa se cetésca acestu ordinu la tóte companiile, escadrónele, sotniile si bateriele.

Comandantu supremu, inspectoru generalu de cavaleria si ingineria
Nicolae.

Noutati diverse.

— Promotiuni in armat'a se facura multe, intre aceste se afla si d. brigadieru van der Sloot Valmingen inaintatu la generalu-maioru, carui corpulu officierescu alu garnisónei din Brasiovu i a adusu felicitariile sale In 28 Apr. si sér'a i se facu una serenada stralucita inaintea cortelului. Din partea nóstra inca i se facu cele mai cordiale felicitari! — Se inaintara la campimaresiali-locot. 4, la generalu-maiori 8 inisi, la coloneli 35, la vice-coloneli 62, la maiori 83, la capitani de clasa I si II vr'o 30 s. a. s. a. Asemene se facura avancements multe si intre honvedii si gendarmeria, incatu Austro-Ungari'a e inlesnita a-si mobilisa armat'a, la casu de asia, in 14 dile.

— (Artisti romani.) Una trupa romana, sosita din Romani'a, sub directiunea dlui Zacharia Buriencescu, ne incanta in 29 Apr. sér'a in sal'a dela „Nr. I“ cu una representatiune pré placuta. Avuramu ocaziunea de a vedé deosebitulu meritu si talentu alu dlui Buriencescu, care nu numai, ca e unu comicu excellente, dér' mai e si cantaretiiu prea placutu. Concertulu lui cu o bucatia de cója de mesteacanu este unicu in felulu seu. Aflamu, ca la invitatiunea mai multoru concetatiuni s'a decisu d. Buriencescu a deschide unu abonamentu pentru 10 representatiuni cu cate 5 fl. de persóna, ér' pentru familii cu scadiementu. Credemu, ca on. nostri concetatiuni, cari tienu la imbraciosiarea artilor, si mai multu a celoru din sinulu nationalitatii romane, voru sci incuragia pe acesti artisti romani excellenti, mai vertosu, ca program'a lor se compune din piese alese, chansonette si cuplete nu numai fórté amusante si delectatórie, ci si nationali si morali.

Publiculu, care a asistatu la representatiunile trecute, -si a aratatu recunoscinti'a meritata de bravii acesti romani prin applause dese si unanime, care in adeveru le si competu.

— (Curcubeu.) Adi in 1 Maiu n. tocma intre 12 si 1 óra se vediu in giurulu sórelui unu cercu pomposu, cu colorile expresse de curcubeu, ceea ce si fú obiectu de contemplatiune rara.

— Clusiu. (Abusuri.) La inspectoratul localu de contributiuni se descoperisera abusuri si neregularitati asia de scandalóse, catu in siedinti'a comisiunii municipale din 11 Apr. insusi procurorulu se vediu necesitatu a denuntia miserile acele si a cere investigatiune.

— (Passiune de diaristi.) Literatiloru maghiari din Transilvani'a le casiana a fundaria mititele in cele mai multe orasi ale tiei, care inse pana acumu apusera unele dupa altele, totu numai de bol'a hecticeii finantiarie. Lasu ca in Murasian'a (M.-Vásárhely) diariulu, ce ese acumu, este póte a cincea incercare, celu dela Odorheiu nici nu mai scimu déca a reinviatu séu nu, déra mai de curendu resari unulu in Salagiu, altulu in Desiu si éra si altulu in Hunedór'a. In S.-Szt.-György diariulu „Nemere“ pare ca o mai duce terisiu-grapisu, insultandu si injurandu secuiesce. Este pentru ori-care poporu mare nefericire, candu nu'si mesura poterile, candu saraculu se incérca a maimuti pe cei bogati, ignorantulu pe cei mai invetiati, nepotintiosulu pe cei potenti.

— Cestiunea cercurilor electorali transilvane, tractata si de noi pe largu in Nr. 5 alu Gazetei, a inceputu se turbure din nou cercurile diarielor din Clusiu; si fiindu-ca la ordinea dilei este acuma proiectulu de lege alu ministeriului, se apuca si aristocraticulu „Ébredés“ cá se'lu scarmene, fresce in sensulu seu.

— Mare blastematia s'a descoperitu la Versietiu in Banatu, sócia cu hoti'a dela cass'a de economii din Lugosiu, adeca preste 200 (doue sute) de mii florini dilapidati din averea acelei comune orasiene. Ministeriulu deocamdata numai catu a suspinsu si in parte destituitu pe functionarii mai de frunte, dandu'i si in cercetare disciplinaria. Déra bine dicu unele diarie, ca aici hoti'a nu se facu numai intr'unu anu, ci ea a fostu practicata de multu, prin urmare complicitii la hotia trebuie se fia numerosi; de aceea ele intréba cu totu dreptulu, ca orbi au fostu functionarii dela exactoratulu centrale din B.-Pest'a, pentru-cá de atati ani se nu descopere nimicu. Tocma acuma, in dilele acestea curge unu processu fórté ridiculu, demnu de abderiti, intre una judecatoria de cercu din B.-Pest'a cu cea dela orasiulu Ungvaru pentru 1, citeste: unu cruceriu, numeratu mai multu de unu negutiatoriu scapatatu. Bietulu omu nefericitu vrea se remana perdutu acelu unu cruceriu, déra nu'lu mai lasa in pace si nu mai scapa de sorociri, ca-ci acuma se dice, ca judecatori'a dela B.-Pest'a ar' fi transmisu din eróre acelu unu cruceriu de doue ori la Ungvaru. Acést'a bravura de contabilitate o aflamu descrisa pe largu in diariile maghiare, déra mai cu spiritu in „Ébr.“ Nr. 72.

— Renumit'a cetate Cassovia (Kassa) din Ungari'a este datória la banc'a nationale 111 mii fl., pentru care acést'a scóme la vendiare mosiile ipotocate ale acelei cetati intr'unu complexu de 3 mii jugere. Din acea cauza in 18 Apr. se facu revolta, din care primariulu si cativa functionari municipali numai aparati de catra unu despartimentu de militia territoriala (honvéd) scapara cu viétia. Cassovia fusese sub austriaci renumita cá cetate administrata bine.

— Estrasu din processulu verbale luatu in siedinti'a adunarei eparchiale protopop. din protopop. gr.-cath. alu Sibiiului, tienu la 17 Aprile.

Presied. I. V. Rusu, presentu 45 reprezentanti ai comunelor bisericesci respective.

1. Unulu dintre notari, I. Encescu perlege reportulu generalu despre starea invetiamentulu populariu din protop. resp., pre tempulu dela inceperea cursulu pre anulu scol. 1876/7 pana in presentu, cumu si despre dispositiunile luate in favórea promoverei causei scolastice.

In nexu cu acelu reportu gén. se perlegu si desbatu reportele speciali despre starea scóloru de pomaritu si gradinaritu; despre frecuentarea scóloru, despre mesurile luate pentru provederea scóloru cu tóte recuisitele scol. prescriése, unde atari ar' lipsi inca, cumu si despre provederea prunciloru cu carti scolastice etc. Reportele se iau

spre sciintia, prelanga esprimarea de multiamia presiului resp. protopopulu si la propunerea dlui baronu Ursu se decide a se arata la viitóriá adunare cu numele, atatu acele directiuni scol. senate scol. parochiali, cumu si invetiatorii, cari si-implinescu cu zelulu datoritiile loru facia ca caus'a scolastica, catu si acele directiuni, senate scol. si invetiatorii, cari dóra nu ar' corespunde oblegamentelor sale facia cu scól'a, cá astfelu, celi demni, se-si primésca recunoscinti'a meritata, ér' celi nedemni, se se inferedie cu meritata reprobare.

2. Se léga de consciinti'a tuturor celoru competentu, a lucrá cu totu zelulu si cu tóta ocaziunea pentru ameliorarea salariiloru docentali.

3. Se dau explicatiuni despre cuprinsulu si aplicarea regulamentulu de organizarea scóloru din archidieceasa si se iau mesuri pentru stricta observare a dispositiuniloru cuprinse in acelu regulamentu.

4. Se desbate si statorésce regulamentulu in caus'a infintiaru unu fondu pentru bibliotheca tractuale.

5. Se adopta ide'a infintiaru unu fondu tractuale pentru provederea prunciloru miseri cu cartile si recuisitele scol. necesarie, si se esmitte o comisiune pentru elaborarea unu proiectu in ast'a privintia.

Mai nou.

Din Londonu se telegrafédia dela 1 Maiu, ca o proclamatiune a reginei anuncia cea mai stricta si nepartiale neutralitate din partea Angliei in decursulu resbelulu russo-turcescu. Asemenea neutralitate a proclamatu si Franci'a, Itali'a, Germani'a si Austro-Ungari'a, ceea ce va se dica, ca poterile europene vreau se localisedie resbelulu si se lasa atatu pe russi, catu si pe turci in man'a sortii loru. Inse cu tóte aceste unu evenimentu neprevédutu póte de adi pana mane se complice in resbelu chiaru si pe cele mai neutrale poteri.

— Dela Bucuresci se telegrafédia totu din 1 Maiu nou, ca guvernulu a presentatu camerei unu proiectu de lege pentru acordarea unu moratoriu.

— Comandantele supremu alu armatei rusesce de sudu anuncia, ca a ocupatu orasiile romane Braila, Galati, Ismailu si Chilia. Navigatiunea pe Dunare s'a interdisu. Porturile Brail'a si Galati sunt aperate contra bombardamentulu turcescu chiaru prin nisce canoniere englese. Russii au confundatu torpedi in Dunare la gur'a riului Siretu, cá se apere podulu dela Borbosi contra bombardarei turcesce. — In sinulu armatei turcesce concentrate la Silistria domnesce morbulu tifus in gradu inspaimentatoriu; 70—100 de ómeni moru pe di. —

— In Fanarulu Constantinopolei a eruptu in 29 Aprile unu incendiu infricosiatu, care a prefacutu in cenusia 600 de case.

— Principele Nichita a capetatu dela imperatorele Russiei ordinulu santulu George pentru bravurele si rezultatele obtienute in resbelulu cu turcii. —

Cursurile

la bursa in 1 Maiu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 06	cr v. a.
Napoleoni	—	—	10 „ 31	„ „
Augsburg	—	—	111 „ 20	„ „
Londonu	—	—	125 „ 75	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	63 „ 60	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	70	50	„ „	„ „
Obligatiunile rurale ungare	71	50	„ „	„ „
„ „ temesiane	70	—	„ „	„ „
„ „ transilvane	68	—	„ „	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	„ „	„ „
Actiunile bancei	—	—	763 „ —	„ „
„ creditulu	—	—	138 „ 25	„ „